

Про підсумки роботи господарських судів України у 2012 році та завдання на 2013 рік

Постанова пленуму Вищого господарського суду України від 21 лютого 2013 року № 5

Заслухавши та обговоривши доповідь Голови Вищого господарського суду України Татюкова В. І. про підсумки роботи господарських судів у 2012 році, пленум Вищого господарського суду України відзначає, що упродовж зазначеного періоду господарські суди забезпечили на належному рівні здійснення правосуддя на засадах верховенства права, право на справедливий суд та захист прав і охоронюваних законом інтересів учасників господарських правовідносин, гарантованих Конституцією, законами України та міжнародними договорами.

За звітний період місцевими господарськими судами розглянуто 193,5 тисячі звернень осіб за захистом своїх порушених прав і охоронюваних законом інтересів.

Найбільшу кількість звернень розглянуто господарськими судами міста Києва (32,4 тис.), Дніпропетровської (21,5 тис.) та Донецької (13,5 тис.) областей.

Протягом 2012 року до апеляційних господарських судів надійшло на розгляд 39,9 тис. апеляційних скарг.

У звітному періоді найбільшу кількість скарг розглянуто в Київському (7,9 тис.) та Донецькому (4 тис.) апеляційних господарських судах.

За 2012 рік на розгляд Вищого господарського суду України надійшло 23,2 тис. касаційних скарг.

У звітному періоді до державного бюджету України сплачено або стягнуто 408 млн грн державного мита та судового збору.

У 2012 році змінено та скасовано 3,6 відсотка судових актів місцевих господарських судів внаслідок їх перегляду вищими судовими інстанціями.

Найкращих результатів щодо якості розгляду справ досягнуто господарськими судами Чернівецької, Чернігівської та Хмельницької областей, де кількість змінених та

скасованих судових актів склала від 0,9 до 1,8 відсотка.

У 2012 році до Вищого господарського суду України надійшло 1,7 тис. заяв про перегляд судових рішень господарських судів Верховним Судом України. За результатами перевірок цих заяв постановлено 65 ухвал про допуск справ до провадження Верховного Суду України. За результатами їх розгляду Верховним Судом України прийнято постанови про повне або часткове задоволення 41 заяви, що становить 0,29 відсотка від загальної кількості прийнятих у 2012 році постанов Вищого господарського суду України.

Зазначені показники свідчать, що Вищим господарським судом України в цілому забезпечується єдність судової практики.

У 2012 році господарськими судами активно здійснювалися заходи, спрямовані на попередження правопорушень у сфері економічних правовідносин. Було винесено 1,4 тис. окремих ухвал з приводу порушення законності або суттєвих недоліків у діяльності підприємств, установ, організацій, їх посадових осіб. До прокуратури та органів внутрішніх справ направлено 382 повідомлення про виявлені порушення, що містять ознаки діянь, переслідуваних у кримінальному порядку.

Водночас у здійсненні господарськими судами правосуддя мали місце проблеми й недоліки, які впливають на виконання ними завдань, визначених Конституцією і законами України та потребують вирішення.

Пленум відзначає необхідність продовження Вищим господарським судом України проведення узагальнень судової практики та аналізів судової статистики, адекватного і своєчасного реагування на потреби господарських судів у правозастосуванні, забезпечення єдності судової практики.

Особливу увагу необхідно приділити

опрацюванню разом з комітетом Верховної Ради України законопроектів, спрямованих на удосконалення питань судоустрою і статусу суддів, забезпечення належного функціонування системи господарських судів та господарського судочинства.

Зокрема, слід спрямувати зусилля на прийняття нового Господарського процесуального кодексу України, належного регулювання розмежування компетенції судів різної юрисдикції, на внесення змін до Закону України «Про судовий збір», до Закону України «Про Державний бюджет України на 2013 рік» з метою збільшення кошторисних призначень на 2013 рік.

Нагальним залишається відстоювання на державному рівні вжиття невідкладних заходів для захисту суддів та їх родин, посилення гарантій незалежності суддів, у тому числі покращення їх матеріального і соціально-побутового забезпечення.

Пленум Вищого господарського суду України п о с т а н о в и в :

1. Доповідь Голови Вищого господарського суду України Татькова В. І. «Про підсумки роботи господарських судів України у 2012 році та завдання на друге півріччя 2013 року» взяти до відома.

2. Інформацію Голови Вищого господарського суду України Татькова В. І. про виконання бюджету Вищим господарським судом України за 2012 рік взяти до відома.

3. Головам місцевих та апеляційних господарських судів:

– не менше ніж двічі на рік проводити збори суддів та працівників апарату судів з обговорення стану здійснення правосуддя, проблем судочинства та шляхів їх вирішення з поданням відповідних пропозицій Вищому господарському суду України;

– звертати особливу увагу на якість роботи суддів та їх персональну відповідальність за здійснення правосуддя, дотримання закріплених Конституцією і законами України основних засад судочинства;

– здійснювати аналіз скарг на дії суддів і працівників апарату суду та вживати заходи щодо усунення причин, що породжують такі скарги;

– аналізувати причини помилок, допущених суддями при здійсненні правосуддя, та обговорювати ці питання на зборах суддів;

– здійснювати постійний контроль за дотриманням процесуальних строків при розгляді справ;

– скласти та затвердити на 2013 рік план проведення заходів щодо підвищення кваліфікації суддів та працівників апарату судів з актуальних питань здійснення правосуддя;

– здійснювати роботу по забезпеченню реалізації норм законів України «Про доступ до публічної інформації», «Про інформацію» та «Про захист персональних даних»;

– систематично проводити обговорення питань організації роботи судів та суддів;

– здійснювати постійний контроль за дотриманням вимог законодавства про державну службу та про боротьбу з корупцією.

4. Головам апеляційних господарських судів:

– здійснювати роботу з вивчення і узагальнення судової практики та надання методичної допомоги місцевим господарським судам у застосуванні законодавства;

– вивчати причини скасування та зміни судових актів місцевих і апеляційних господарських судів, періодично обговорювати проблеми практики застосування законодавства на нарадах суддів, семінарах;

– надавати пропозиції з проблемних питань, що потребують роз'яснення Вищим господарським судом України з метою забезпечення єдності судової практики в застосуванні норм процесуального та матеріального права;

– щоквартально здійснювати узагальнення проблемних питань організації роботи господарських судів відповідного апеляційного округу та пропозицій щодо шляхів їх вирішення, надаючи такі довідки Вищому господарському суду України відповідно до 15 числа наступного за звітним кварталом місяця.

5. Вищому господарському суду України:

– вивчити і узагальнити причини скасування Верховним Судом України судових рішень Вищого господарського суду Украї-

ни у 2012 році та вжити заходів щодо усунення таких причин;

– продовжити роботу з узагальнення судової практики та аналізу судової статистики з метою надання роз'яснень та рекомендацій у правозастосуванні, забезпеченні єдності судової практики;

– продовжити роботу з перегляду роз'яснень та рекомендацій президії Вищого господарського суду України з метою приведення їх у відповідність із чинним законодавством;

– спрямувати зусилля на прийняття Верховною Радою України нового Господарського процесуального кодексу України, законодавчих актів щодо належного розмежування компетенції судів різної юрисдикції, змін до Закону України «Про судовий збір»;

– розробити проект закону про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2013 рік» з метою збільшення кошторисних призначень на 2013 рік;

– забезпечити виконання Плану заходів Вищого господарського суду України щодо запобігання і протидії корупції на 2013 рік;

– здійснити аналіз скарг на дії суддів і працівників апарату суду та вжити заходів щодо усунення причин, що породжують такі скарги;

– здійснювати аналіз навантаження суддів та дотримання їхньої спеціалізації при розподілі справ автоматизованою системою документообігу суду;

– здійснювати роботу із забезпечення реалізації норм Закону України «Про доступ до публічної інформації»;

– продовжувати роботу з надання методичної і практичної допомоги місцевим та апеляційним господарським судам з питань застосування законодавства, в тому числі з робочими виїздами на місця;

– розробити план роботи Науково-консультативної ради при Вищому господарському суді України та подати його Голові Вищого господарського суду України на затвердження;

– продовжувати практику обговорення проектів роз'яснень пленуму Вищого господарського суду України на Науково-консультативній раді при Вищому господарському суді України;

– надати методичну допомогу суддям місцевих і апеляційних господарських судів з питань застосування нової редакції Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» шляхом надіслання господарським судам відповідного інформаційного листа;

– продовжити разом з Національною школою суддів України роботу з організації навчання суддів місцевих і апеляційних господарських судів;

– систематично аналізувати в судових палатах судову практику щодо неоднакового застосування колегіями суддів одних і тих самих норм матеріального і процесуального права, внаслідок чого ухвалено різні за змістом судові рішення в подібних правовідносинах;

– продовжити роботу щодо запровадження у господарських судах нових комунікаційних технологій;

– сприяти формуванню позитивного іміджу суду в суспільстві шляхом висвітлення діяльності господарських судів у засобах масової інформації, участі у семінарах, конференціях, круглих столах.

6. Контроль за виконанням цієї постанови покласти на секретаря пленуму Вищого господарського суду України.

Голова Вищого
господарського суду України

В. Татьков

Секретар пленуму Вищого
господарського суду України

Г. Кравчук